

Sygn. akt I ACz 434/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Żelazowski (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Gawinek SO (del.) Krzysztof Górski

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa U. 3 Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko M. G. (1)

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Koszalinie

z dnia 30 marca 2016 r., sygn. I Nc 73/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

SSO (del.) K. Górski SSA T. Żelazowski SSA M. Gawinek

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 30 marca 2016 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Koszalinie zwrócił pozew wobec braku właściwej opłaty.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że Powód domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kwoty 322.439,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania. Jednocześnie pełnomocnik powoda uiścił opłatę od pozwu w wysokości 1.000 zł wskazując, że roszczenie wynika z czynności bankowej.

Sąd wskazał, że zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wedle którego - w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu sporu, nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 1.000 zł. Jak wynika z tego przepisu treścią art.13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych postulowana opłata dotyczy roszczeń wynikających z czynności bankowych. Przepis art. 5 Prawa Bankowego wskazuje katalog czynności, które mogą być uznane za bankowe, określając tym samym podstawowy przedmiot działania banków, w tym m.in. udzielanie kredytów. Czynnościami bankowymi są również inne czynności, o ile są one wykonywane przez banki, np. udzielanie pożyczek pieniężnych. Katalog zawarty w art. 5

Prawa Bankowego nie obejmuje wszystkich czynności bankowych znanych prawu polskiemu. Nie jest więc zupełny. Omawiany art. 5 Pr. Bankowego nie wymienia jako czynności bankowej przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.) tak więc wywodzone z umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2015 r. zawartej przez powoda z (...) Bank S.A. roszczenie jako nie pochodzące bezpośrednio z czynności bankowej w rozumieniu art. 5 Pr. Bankowego nie podlega uregulowaniu art. 13 ust. 1a u.k.s.c. Sąd wskazał, że wyjątek od zasady nie może być traktowany rozszerzająco.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona powodowa, która zarzuciła temu rozstrzygnięciu:

- naruszenie przepisu art. 130² § 1 k.p.c. oraz art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez nieprawidłowe przyjęcie, że od pozwu nie została uiszczona należna opłata, w sytuacji, gdy dochodzone roszczenie wynika z czynności bankowej określonej w art. 5 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, która to wierzytelność nie zmienia swojego charakteru w związku z zawarciem umowy przelewu wierzytelności;

- naruszenie art. 5 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w zw. z art. 509 k.c. poprzez błędna jego wykładnię i uznanie, że dochodzone roszczenie nie ma swojego źródła w umowie kredytu nr (...) zawartej przez stronę pozwaną z pierwotnym wierzycielem (...) Bank S.A.

W oparciu o powyższe wniosła o uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu, zasądzenie na rzecz strony powodowej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że strona powodowa dochodzi w niniejszym postępowaniu wierzytelności z tytułu umowy o kredyt. Umowa kredytu została wskazana w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy prawo bankowe. Wskutek zbycia wierzytelności na powoda nie zmieniła ona swojego charakteru i nadal jest wierzytelnością wynikającą z czynności bankowej, co wynika z treści art. 509 k.c. Nie można uznać, że źródłem zobowiązania dłużnika jest umowa sprzedaży zadłużenia. Umowa cesji skutkuje jedynie zmianą osoby wierzyciela, a nie źródła zobowiązania. Wykładnia językowa art. 13 ust. 1a u.k.s.c. wskazuje, że znajduje on zastosowanie w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, przy czym pojęcie to rozumieć należy szeroko. Ustawodawca więc posłużył się kryterium przedmiotowym. Skarżący odwołał się również do wykładni celowościowej i historycznej omawianej regulacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne na jakie powołał się Sąd Okręgowy jak i ocenę prawną, zaprezentowaną przez ten Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia.

Niezbędnym w niniejszej sprawie było ustalenie, czy roszczenie powoda wynikało z umowy kredytowej, jaką (...) Bank S.A w W. zawarł z pozwaną, a więc czy dotyczyło czynności bankowej, czy też podstawą dochodzonego w tej sprawie roszczenia była wierzytelność powoda wobec pozwanej powstała na skutek zawarcia umowy przelewu wierzytelności przysługującej bankowi. Od tej oceny zależała wysokość opłaty, jaką powód zobowiązany był wnieść tytułem opłaty od pozwu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w prawie bankowym nie zdefiniowano samego pojęcia „czynności bankowej”. Niewątpliwie jednak pomocna w tym zakresie jest treść art. 5 ustawy Prawo bankowe zawierająca katalog czynności bankowych, a więc pozwalająca na zdekodowanie tego pojęcia. W bogatym piśmiennictwie wskazuje się, na co słusznie zwrócił uwagę skarżący, że czynności te można podzielić na czynności bankowe sensu stricto oraz sensu largo. Czynności bankowe niewątpliwie stanowią określenie uprawnień i obowiązków banków i to w statucie danego banku znajduje się określenie czynności, do jakich wykonywania bank jest upoważniony.

Bez wątpienia przyjąć należy, iż jedną z czynności bankowych jest udzielanie kredytów. To właśnie w tej czynności powód dopatrywał się podstawy dochodzonego roszczenia. Wbrew jednak argumentacji powoda zawartej w zażaleniu na zarządzenie Sądu Okręgowego o zwrocie pozwu, brak jest podstaw do uznania, że podstawą jego roszczenia była

czynność bankowa w postaci udzielenia kredytu. Co prawda źródłem roszczenia banku wobec pozwanej była czynność bankowa w postaci umowy kredytu, jednakże już roszczenie powoda nie wywodzi się z czynności bankowej, bowiem takiej strona powodowa z pozwaną nie dokonywała. Roszczenie powoda wobec pozwanej ma swoje źródło w umowie cesji wierzytelności banku.

Sąd Apelacyjny zauważa przy tym, że pomimo braku w prawie bankowym definicji „czynności bankowych”, z przepisów tej ustawy można wywodzić, że czynności określone w jej art. 5 ust. 1 zarezerwowane są jedynie dla banków. Zatem również i działalność związana z udzielaniem kredytów zastrzeżona jest wyłącznie dla banku albo ma charakter czynności bankowej, o ile jest wykonywana przez banki lub inne podmioty na podstawie prawem przewidzianego zlecenia banku. Czynności wskazane w omawianym przepisie wskazują na obszar działania, który jest charakterystyczny dla działalności prowadzonej przez banki. Zawarcie z bankiem umowy przelewu wierzytelności nie jest zakazane, a przeciwnie, jest czynnością dozwoloną, jednakże z tego faktu nie można wywodzić, że podstawą roszczenia powoda będzie również czynność bankowa. O ile nawet sama czynność cesji dla banku stanowi czynność bankową określoną w art. 5 ust. 2 pkt 5 Prawa bankowego, o tyle dla innego podmiotu już nie. Jeżeli nie jest ona dokonywana przez bank, a jedynie przez podmiot zajmujący się przejmowaniem wierzytelności bankowych, nie znajduje zastosowania regulacja wprowadzona art. 13 ust. 1a u.k.s.c.

Zgodnie z treścią art. 13 ust. 1a u.k.s.c. tylko w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe, opłata stosunkowa wynosi 5% wartości przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1.000 zł. Natomiast opłata od pozwu w tej sprawie została prawidłowo wyliczona przez Sąd pierwszej instancji na 16.122 zł. Nieuiszczenie opłaty stosunkowej jest brakiem fiskalnym, o którym mowa w art. 130 § 1 k.p.c. W zależności od tego, czy strona jest reprezentowana w postępowaniu sądowym przez zawodowego pełnomocnika, odmienne są skutki procesowe związane z nieuiszczeniem takiej opłaty. Gdy strona jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, i wniosła nieopłacone albo nieopłacone w odpowiedniej wysokości pismo podlegające opłacie stosunkowej, wówczas przewodniczący zwraca pismo bez wzywania o uiszczenie opłaty. Zawodowy pełnomocnik powoda uiszczył jedynie kwotę 1.000 zł, a więc prawidłowo Sąd Okręgowy orzekł o zwrocie pozwu na podstawie art. 130² § 1 k.p.c.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.

SSO (del.) K. Górski SSA T. Żelazowski SSA M. Gawinek